

ด่วน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๕๘๘๖
ที่ กษ ๐๔๐๔/๖๒๖ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ตามมาตราการให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้
ของสมาชิกสหกรณ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์
กรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการกองกำกับการสอบบัญชีสหกรณ์

ตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ตามมาตราการ
ให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์ถือปฏิบัติ
เป็นแนวเดียวกัน นั้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงขอส่งหนังสือวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ตามมาตราการ
ให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ (เอกสารแนบ) เพื่อให้สำนักงาน
ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กรุงเทพมหานคร และกองกำกับการสอบบัญชีสหกรณ์ทราบ
และแจ้งให้สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่รับผิดชอบ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์และสหกรณ์ทราบเพื่อใช้เป็น
แนวทางในการปฏิบัติงาน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการต่อไป

(นายโอภาส ทองยงค์)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ด่วน

ที่ กษ ๐๔๐๔/ว๒๗

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ตามมาตราการให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้
ของสมาชิกสหกรณ์

เรียน ประธานกรรมการสหกรณ์

อ้างถึง ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามมาตราการให้ความช่วยเหลือ
ด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับมาตราการให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้
ของสมาชิกสหกรณ์

ตามประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ที่อ้างถึง ได้ให้แนวทางเกี่ยวกับการประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินของสหกรณ์ที่มีมาตราการให้ความช่วยเหลือ
ด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (COVID-19) นั้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงกำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตราการ
ให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์ถือปฏิบัติ
เป็นแนวเดียวกัน ดังนี้

๑. การบันทึกบัญชีเมื่อได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ตามมาตราการฯ ให้สหกรณ์บันทึกบัญชี
รับชำระหนี้เช่นเดียวกับการบันทึกบัญชีรับชำระหนี้ที่เคยบันทึกบัญชีตามปกติ

๒. การปรับปรุงบัญชี ณ วันสิ้นปีทางบัญชี

๒.๑ การบันทึกดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ

ให้สหกรณ์รับรู้รายการดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ ณ วันสิ้นปีทางบัญชีได้ตามเกณฑ์คงค้าง
กรณีที่สหกรณ์มีมาตราการผ่อนผันหรือพักชำระหนี้ โดยไม่ต้องตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ
สำหรับดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับที่เกิดจากการพักชำระหนี้ เนื่องจากอยู่ระหว่างการผ่อนผันหรือพักชำระหนี้ จึงไม่มี
หนี้ถึงกำหนดชำระ

๒.๒ การประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ให้สหกรณ์ประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ทุกรายที่ผิดนัดชำระหนี้
โดยให้เริ่มต้นนับระยะเวลาผิดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้ใหม่หลังจากสิ้นสุดเวลาผ่อนผันตามเงื่อนไขที่สหกรณ์กำหนดไว้
ในมาตราการให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินฯ และใช้อัตราการประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญให้เป็นไปตาม
ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือ
คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้วแต่กรณี และบันทึกบัญชี ดังนี้

๒.๒.๑ กรณี...

๒.๒.๑ กรณีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ประมาณการได้มีจำนวนมากกว่าค่าเผื่อนี้
สงสัยจะสูญคงเหลือตามบัญชี ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ให้สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มให้มีจำนวนเท่ากับ
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ประมาณการได้ โดยบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้...(ระบุประเภท)...	XXX	
	หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม...(ระบุประเภท)...	XXX	
	เครดิต	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้...(ระบุประเภท)...	XXX
	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม...(ระบุประเภท)...	XXX	

๒.๒.๒ กรณีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ประมาณการได้มีจำนวนน้อยกว่าค่าเผื่อนี้
สงสัยจะสูญคงเหลือตามบัญชี ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ให้สหกรณ์ปรับปรุงลดค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลงให้มีจำนวน
เท่ากับค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ประมาณการได้ โดยบันทึกบัญชี

เดบิต	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้...(ระบุประเภท)...	XXX	
	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม...(ระบุประเภท)...	XXX	
	เครดิต	หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้...(ระบุประเภท)...	XXX
	หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม...(ระบุประเภท)...	XXX	

ทั้งนี้ สหกรณ์จะลดค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญได้ต่อเมื่อสหกรณ์ได้รับชำระหนี้และ
ต้นเงินกู้คงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี มีจำนวนต่ำกว่าค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญคงเหลือตามบัญชีแล้วเท่านั้น ดังนั้น
หากค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ประมาณการได้ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี มีจำนวนน้อยกว่าค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
คงเหลือตามบัญชี แต่สหกรณ์ยังไม่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ ให้สหกรณ์คงค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญคงเหลือ
ตามบัญชีไว้เช่นเดิม

๓. การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

๓.๑ สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- ให้สหกรณ์เปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
ดังนี้ “สหกรณ์ไม่ปรับลดบัญชีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ตามมาตรการฯ ซึ่งสหกรณ์ได้ตั้งค่าเผื่อนี้
สงสัยจะสูญไว้ก่อนเข้าร่วมมาตรการฯ จนกว่าจะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้”

- ให้สหกรณ์เปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม
กรณีสหกรณ์มีการพักชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ตามมาตรการฯ เช่น สหกรณ์รับรู้ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมที่เกิดขึ้น
ในระหว่างปีที่มีการพักชำระหนี้ตามมาตรการให้ความช่วยเหลือฯ

๓.๒ หัวข้อ “เงินให้กู้ยืม”

ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการให้ความช่วยเหลือที่สหกรณ์กำหนดเกี่ยวกับ
ลูกหนี้เงินกู้ เช่น มติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ วิธีการ ระยะเวลา รวมถึงจำนวนลูกหนี้คงเหลือที่เข้าร่วม
มาตรการฯ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี จำนวนเงิน จำนวนสัญญา ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม เป็นต้น

๓.๓ หัวข้อ “ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม”

ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการให้ความช่วยเหลือที่สหกรณ์กำหนดเกี่ยวกับ
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม เช่น มติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ วิธีการ ระยะเวลา และจำนวนดอกเบี้ย
เงินให้กู้ยืม รวมถึงค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมด้วย

๓.๔ หัวข้อ “สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น”

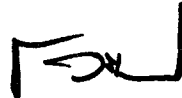
ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการให้ความช่วยเหลือที่สหกรณ์กำหนดเกี่ยวกับค่าปรับเงินให้กู้ยืมรับ เช่น มติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ วิธีการ ระยะเวลา และจำนวนค่าปรับเงินให้กู้ยืมรับ รวมถึงค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญค่าปรับเงินให้กู้ยืมรับด้วย

๓.๕ หัวข้อ “ทุนเรือนหุ้น”

ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการให้ความช่วยเหลือที่สหกรณ์กำหนดเกี่ยวกับการถือหุ้นของสมาชิกตามข้อบังคับของสหกรณ์ เช่น มติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ วิธีการ ปรับลดอัตรา การถือหุ้นรายเดือนของสมาชิก หรือให้สมาชิกหยุดถือหุ้นรายเดือนเป็นการชั่วคราว หรือยกเว้นการถือหุ้นเพิ่มตามส่วนแบ่งเงินกู้ เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายโอภาส ทองยงค์)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

พนักงานเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี

กลุ่มมาตรฐานการบัญชี

โทร. ๐ ๒๐๑๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๓๓๒๓ - ๓๓๒๔

โทรสาร. ๐ ๒๒๘๒ ๕๘๘๖

ตัวอย่างการบันทึกบัญชี
เกี่ยวกับมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตัวอย่างที่ ๑

สหกรณ์ออมทรัพย์พหุใจ จำกัด มีการกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการขาดรายได้ โดยคณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ ๓๐ ได้มีมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓ กำหนดมาตรการฯ ช่วยเหลือ ๒ วิธี ดังนี้

มาตรการที่ ๑ ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภท ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยลดลงในอัตราร้อยละ ๐.๒๕ จากอัตราปกติร้อยละ ๕.๐๐

มาตรการที่ ๒ พักชำระหนี้ต้นเงินให้แก่ลูกหนี้เงินกู้ ที่มีประวัติชำระหนี้ที่ดี เป็นจำนวน ๖ เดือน เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม - ตุลาคม ๒๕๖๓

หมายเหตุ จำนวนดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับใช้การสมมติที่พิเศษแตกต่างแล้ว

วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ นางสาวตั้งใจ ทำดี ที่เข้าร่วมตามมาตรการพักชำระหนี้ ณ วันที่เข้าร่วมมาตรการฯ มีหนี้เงินกู้พิเศษคงเหลือ จำนวน ๗๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท ส่งชำระงวดละ ๕,๐๐๐.๐๐ บาท ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ ๕,๘๕๐.๐๐ บาท (ค้างชำระเดือน มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๓) นำเงินสด จำนวน ๘,๖๗๔.๐๐ บาท มาชำระดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ และดอกเบี้ยรับ (เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๓ ในอัตราร้อยละ ๔.๗๕ ซึ่งได้รับส่วนลดตามมาตรการฯ) จำนวน ๒,๘๒๔.๐๐ บาท บันทึกบัญชีดังนี้

เดบิต	เงินสด	๘,๖๗๔.๐๐
เครดิต	ดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้พิเศษค้างรับ	๕,๘๕๐.๐๐
	ดอกเบี้ยรับลูกหนี้เงินกู้พิเศษ	๒,๘๒๔.๐๐

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ นางสาวตั้งใจ ทำดี นำเงินสดมาชำระหนี้ต้นเงิน จำนวน ๕,๐๐๐.๐๐ บาท และดอกเบี้ย จำนวน ๒,๗๓๓.๐๐ บาท (ของเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ในอัตราร้อยละ ๔.๗๕ ทั้งนี้ นางสาวตั้งใจ ทำดี สามารถชำระดอกเบี้ยเงินกู้ของเดือน มิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน และ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้ตามมาตรการให้ความช่วยเหลือฯ ที่กำหนดไว้แล้ว) บันทึกบัญชีดังนี้

เดบิต	เงินสด	๗,๗๓๓.๐๐
เครดิต	ลูกหนี้เงินกู้พิเศษ	๕,๐๐๐.๐๐
	ดอกเบี้ยรับลูกหนี้เงินกู้พิเศษ	๒,๗๓๓.๐๐

การปรับปรุงบัญชี ณ วันสิ้นปี ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

- สหกรณ์คำนวณดอกเบี้ยเงินให้กู้พิเศษค้างรับถึงวันสิ้นปีทางบัญชีของนางสาวตั้งใจ ทำดี เนื่องจากนางสาวตั้งใจ ทำดี ไม่สามารถชำระหนี้ของเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ ได้ บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้พิเศษค้างรับ	๒,๘๐๔.๐๐
เครดิต	ดอกเบี้ยรับลูกหนี้เงินกู้พิเศษ	๒,๘๐๔.๐๐

(ปรับปรุงบันทึกดอกเบี้ยเงินให้กู้พิเศษค้างรับของนางสาวตั้งใจ ทำดี ยอดต้นเงินคงเหลือ ๖๙๕,๐๐๐.๐๐ บาท และดอกเบี้ยเงินให้กู้พิเศษค้างรับ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๓๑ วัน เป็นเงิน ๒,๘๐๔.๐๐ บาท)

- สหกรณ์จัดทำรายละเอียดแยกอายุหนี้สำหรับลูกหนี้เงินกู้คงเหลือ ณ วันสิ้นปีทางบัญชีจากการจำแนกอายุหนี้แล้ว มีดังนี้

๑. นางสาวตังใจ ทำดี มีหนี้เงินกู้พิเศษ คงเหลือ ๖๙๕,๐๐๐.๐๐ บาท และดอกเบี้ยเงินให้กู้พิเศษค้างรับ จำนวน ๒,๘๐๔.๐๐ บาท เนื่องจากค้างชำระหนี้ของเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นเวลา ๑ เดือน ซึ่งตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดว่า ลูกหนี้ที่ค้างชำระหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกิน ๓ เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดจัดชั้นคุณภาพเป็นลูกหนี้ปกติ จึงไม่ต้องตั้งค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ

๒. นายลิขิต จงทำ มีหนี้เงินกู้สามัญคงเหลือ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๓๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท ชำระงวดละ ๖,๐๐๐.๐๐ บาท มีค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้สามัญยกมาจำนวน ๗๐,๐๐๐.๐๐ บาท ระหว่างปีชำระดอกเบี้ยแล้วทั้งหมด ณ วันสิ้นปีบัญชี มียอดค้างต้นเงินตั้งแต่เดือน มีนาคม ๒๕๖๓

นายลิขิต จงทำ เป็นลูกหนี้ที่เข้าร่วมตามมาตรการให้ความช่วยเหลือฯ ยังไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามมาตรการของสหกรณ์ ณ วันสิ้นปี ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ค้างชำระหนี้เป็นเวลา ๒ เดือน (เริ่มต้นระยะเวลาผิดนัดชำระหนี้ใหม่ คือ เดือนพฤศจิกายน และธันวาคม ๒๕๖๓) ถือว่าจัดชั้นคุณภาพเป็นลูกหนี้ปกติ จึงไม่ต้องตั้งค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ แต่สหกรณ์ไม่สามารถปรับลดค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญที่ได้ตั้งไว้ก่อนลูกหนี้เข้าร่วมมาตรการให้ความช่วยเหลือได้ เนื่องจากสหกรณ์ยังไม่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ ให้สหกรณ์คงยอดค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้คงเหลือตามบัญชีไว้เช่นเดิม

การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ข้อ ๑ สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

....

- สหกรณ์ไม่ปรับลดบัญชีค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ตามมาตรการฯ ซึ่งสหกรณ์ได้ตั้งค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญไว้ก่อนเข้าร่วมมาตรการฯ จนกว่าจะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้

ข้อ ...เงินให้กู้ยืม - สุทธิ

....

- ในระหว่างปีคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ ๓๐ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓ มีมติให้ความช่วยเหลือตามมาตรการฯ โครงการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทลดลงร้อยละ ๐.๒๕ ให้กับลูกหนี้ทุกราย ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ และโครงการพักชำระหนี้ต้นเงินให้สมาชิกเป็นระยะเวลา ๖ เดือน ซึ่งระยะเวลาโครงการเริ่มตั้งแต่ พฤษภาคม ถึง ตุลาคม ๒๕๖๓

- สหกรณ์มีลูกหนี้เงินกู้ที่เข้าร่วมมาตรการฯ คงเหลือ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี แยกเป็นลูกหนี้เงินกู้สามัญ จำนวน ๔๐ ราย (๔๐ สัญญา) เป็นเงิน ๙๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท และลูกหนี้เงินกู้พิเศษ จำนวน ๒๐ ราย (๒๐ สัญญา) เป็นเงิน ๑,๒๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท มีค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้สามัญจำนวน ๗๐,๐๐๐.๐๐ บาท ซึ่งเป็นค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้ก่อนมาตรการให้ความช่วยเหลือฯ แล้ว

ตัวอย่างที่ ๒

สหกรณ์การเกษตรธัญญาภรณ์ จำกัด มีการกำหนดมาตรการเพื่อช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ที่ได้รับ
ความเดือดร้อนจากการขาดรายได้ โดยคณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ ๔๗ ได้มีมติที่ประชุมคณะกรรมการ
ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓ กำหนดมาตรการฯ ๔ วิธี ดังนี้

- มาตรการที่ ๑ ให้สมาชิกที่ขอกู้เงินจากสหกรณ์ ได้รับยกเว้นการถือหุ้นตามส่วนแห่งเงินทุน เว้นแต่
สมาชิกประสงค์จะถือหุ้นเพิ่มโดยสมัครใจ (เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓
ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)
- มาตรการที่ ๒ ให้สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้ต้นเงิน ได้รับอัตราดอกเบี้ยพิเศษ
ร้อยละ ๕.๐๐ และการปรับโครงสร้างหนี้ดอกเบี้ย ไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยให้สหกรณ์
- มาตรการที่ ๓ สหกรณ์งดเก็บค่าปรับค้างชำระทั้งจำนวน (ยกหนี้ค่าปรับค้างชำระให้แก่สมาชิก)
สำหรับสมาชิกที่ชำระหนี้เงินกู้คงเหลือทั้งจำนวน ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓
ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)
- มาตรการที่ ๔ ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภท ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ถึง
วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยลดลงในอัตราร้อยละ ๑.๐๐ จากอัตราปกติ
ร้อยละ ๙.๐๐

วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ นางเกสร บัวงาม เข้าร่วมมาตรการฯ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้
มีหนี้เงินกู้ระยะสั้น จำนวน ๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท ดอกเบี้ยเงินให้กู้ระยะสั้นค้างรับ จำนวน ๔,๕๐๐.๐๐ บาท
และเงินกู้ระยะปานกลาง จำนวน ๒๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท ดอกเบี้ยเงินให้กู้ระยะปานกลางค้างรับ จำนวน ๒๒,๕๐๐.๐๐ บาท
มาปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ต้นเงิน) จำนวน ๓๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท และ
ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ดอกเบี้ย) จำนวน ๒๗,๐๐๐.๐๐ บาท บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ต้นเงิน)	๓๐๐,๐๐๐.๐๐
ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ดอกเบี้ย)	๒๗,๐๐๐.๐๐
เครดิต ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น	๕๐,๐๐๐.๐๐
ลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	๒๕๐,๐๐๐.๐๐
ดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างรับ	๔,๕๐๐.๐๐
ดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลางค้างรับ	๒๒,๕๐๐.๐๐

สหกรณ์ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของนางเกสร บัวงาม ไว้แล้ว แยกเป็น ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น จำนวน ๒,๕๐๐.๐๐ บาท ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง จำนวน
๒๕,๐๐๐.๐๐ บาท ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างรับ จำนวน ๒๒๕.๐๐ บาท และ
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลางค้างรับ จำนวน ๒,๒๕๐.๐๐ บาท บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น	๒,๕๐๐.๐๐
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	๒๕,๐๐๐.๐๐
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างรับ	๒๒๕.๐๐
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลางค้างรับ	๒,๒๕๐.๐๐
เครดิต ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ต้นเงิน)	๒๗,๕๐๐.๐๐
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ดอกเบี้ย)	๒,๔๗๕.๐๐

วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ นายสมบุรณ์ พูลสุข เข้าร่วมมาตรการให้ความช่วยเหลือฯ งดเก็บค่าปรับค้างชำระทั้งจำนวนสำหรับสมาชิกที่เข้าร่วม นำเงินสดมาชำระหนี้ทั้งหมด มีรายละเอียดดังนี้ เงินกู้ระยะปานกลาง จำนวน ๑๐๕,๐๐๐.๐๐ บาท และดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระยะปานกลางค้างรับ จำนวน ๑๘,๙๐๐.๐๐ บาท สำหรับค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน ๖,๓๐๐.๐๐ บาท ได้รับยกเว้นตามมาตรการของสหกรณ์ บันทึกบัญชีดังนี้

เดบิต	เงินสด	๑๒๓,๙๐๐.๐๐
เครดิต	ลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	๑๐๕,๐๐๐.๐๐
	ดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลางค้างรับ	๑๘,๙๐๐.๐๐

สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญนายสมบุรณ์ พูลสุข ไว้แล้ว ดังนี้ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ยืมระยะปานกลาง จำนวน ๕,๒๕๐.๐๐ บาท ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระยะปานกลางค้างรับ จำนวน ๙๔๕.๐๐ บาท และค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน ๖,๓๐๐.๐๐ บาท เมื่อนายสมบุรณ์ พูลสุข นำเงินสดมาชำระหนี้เรียบร้อยแล้ว สหกรณ์ต้องบันทึกปรับปรุงค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ดังนี้

เดบิต	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	๕,๒๕๐.๐๐
	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลางค้างรับ	๙๔๕.๐๐
เครดิต	หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลาง	๕,๒๕๐.๐๐
	หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้ระยะปานกลางค้างรับ	๙๔๕.๐๐

และ

เดบิต	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ	๖,๓๐๐.๐๐
เครดิต	ค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ	๖,๓๐๐.๐๐

(ปรับปรุงบัญชีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ลูกหนี้มาชำระหนี้ทั้งหมด และปรับปรุงลดยอดค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ ซึ่งสหกรณ์งดเรียกเก็บและสหกรณ์ได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้เต็มจำนวนแล้ว)

การปรับปรุงบัญชี ณ วันสิ้นปี ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

- สหกรณ์คำนวณดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ถึงวันสิ้นปีทางบัญชีของนางเกสร บัวงาม ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ (สมมุติจำนวนดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ เท่ากับ ๒,๕๐๐.๐๐ บาท บันทึกบัญชีดังนี้

เดบิต	ดอกเบี้ยลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ค้างรับ	๒,๕๐๐.๐๐
เครดิต	ดอกเบี้ยรับลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	๒,๕๐๐.๐๐

(ปรับปรุงบันทึกดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับของลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (นางเกสร บัวงาม) ยอดเงินต้นคงเหลือ ๓๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๕.๐๐ ระยะเวลา ๖๑ วัน)

- สหกรณ์จัดทำรายละเอียดแยกอายุหนี้สำหรับลูกหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ของนางเกสร บัวงาม พบว่าระยะเวลาครบกำหนดชำระหนี้ของลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังกล่าว ครบกำหนดชำระงวดแรก วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ จึงไม่ต้องตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของนางเกสร บัวงาม และสหกรณ์ยังคงไม่ปรับลดค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ต้นเงิน) จำนวน ๒๗,๕๐๐.๐๐ บาท และค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ดอกเบี้ย) จำนวน ๒,๔๗๕.๐๐ บาท เนื่องจากนางเกสร บัวงาม ยังไม่ชำระหนี้ให้สหกรณ์

การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ข้อ ๑ สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

....

- สหกรณ์ไม่ปรับลดบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ตามมาตรการฯ ซึ่งสหกรณ์ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้ก่อนเข้าร่วมมาตรการฯ จนกว่าจะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้

ข้อ ...เงินให้กู้ยืม - สุทธิ

....

- ในระหว่างปีคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ ๔๗ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓ มีมติให้ความช่วยเหลือตามมาตรการฯ โครงการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมทุกประเภท ลดลงร้อยละ ๑.๐๐ ซึ่งระยะเวลาโครงการเริ่มตั้งแต่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ และโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ต้นเงินได้รับอัตราดอกเบี้ยพิเศษ ร้อยละ ๕.๐๐ และการปรับโครงสร้างหนี้ดอกเบี้ยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยให้สหกรณ์

- ณ วันสิ้นปีทางบัญชี มีสมาชิกตามมาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้คงเหลือ แยกเป็นลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ต้นเงิน) จำนวน ๘๐ ราย (๘๐ สัญญา) เป็นเงิน ๗,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท และลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ดอกเบี้ย) จำนวน ๑๒๐ ราย (๑๒๐ สัญญา) เป็นเงิน ๔๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ต้นเงิน) จำนวน ๔๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ดอกเบี้ย) จำนวน ๖๐,๐๐๐.๐๐ บาท ไว้แล้ว

ข้อ ...สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

...

- คณะกรรมการดำเนินการชุดที่ ๔๗ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓ มีมติให้ความช่วยเหลือตามมาตรการฯ โดยงดเก็บค่าปรับค้างชำระทั้งจำนวน (ยกหนี้ค่าปรับค้างชำระให้แก่สมาชิก) สำหรับสมาชิกที่ชำระหนี้เงินกู้คงเหลือทั้งจำนวน ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ถึง วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ในระหว่างปีสหกรณ์งดเก็บค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน ๖,๓๐๐.๐๐ บาท และปรับลดบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญค่าปรับเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน ๖,๓๐๐.๐๐ บาท

ข้อ ...ทุนเรือนหุ้น

คณะกรรมการดำเนินการชุดที่ ๔๗ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓ มีมติให้ความช่วยเหลือตามมาตรการฯ โดยยกเว้นการถือหุ้นตามส่วนแบ่งเงินกู้สำหรับสมาชิกที่ขอกู้เงินจากสหกรณ์ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ เว้นแต่สมาชิกประสงค์จะถือหุ้นเพิ่มโดยสมัครใจ ซึ่งในระหว่างปีมีการจ่ายเงินกู้ จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท โดยลูกหนี้มิได้ถือหุ้นตามส่วนแบ่งเงินกู้ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท (ข้อบังคับของสหกรณ์กำหนดให้ถือหุ้นตามส่วนแบ่งเงินกู้ ในอัตราห้าหุ้นต่อจำนวนเงินกู้ทุก ๆ หนึ่งพันบาท)

ด่วน

ที่ กษ ๐๔๐๔/ว๒๔

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอส่งสำเนาหนังสือวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ตามมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สิน และการปรับโครงสร้างหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

เรียน ผู้สอบบัญชีสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ตามมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สิน และการปรับโครงสร้างหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ด้วยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ตามมาตรการ ให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์ถือปฏิบัติ เป็นแนวเดียวกัน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงขอส่งหนังสือวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ตามมาตรการ ให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินและการปรับโครงสร้างหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อให้ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ทราบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโอภาส ทองยงค์)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี

กลุ่มมาตรฐานการบัญชี

โทร. ๐ ๒๐๑๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๓๓๑๗ - ๓๓๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๑๐๑๙